

PROTOKÓŁ
posiedzenia
Rady Naukowej
Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Szczecińskiego
- obrona rozprawy doktorskiej
mgr Krzysztofa Nowysza
8 listopada 2024 r. (piątek)
godz. 10.00

**PROTOKÓŁ
POSIEDZENIA RADY NAUKOWEJ WYDZIAŁU PRAWA I ADMINISTRACJI
UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO W DNIU 8 LISTOPADA 2024 R.**

Głos zabrał Przewodniczący Rady Naukowej Wydziału Prawa i Administracji prof. dr hab. Zbigniew Kuniewicz, który po otwarciu posiedzenia powitał członków Rady Naukowej Wydziału oraz poinformował, że posiedzenie poświęcone jest publicznej obronie rozprawy doktorskiej mgr Krzysztofa Nowysza pt. „Klauzula generalna dobra rodziny w postępowaniu przed sądem rodzinnym”. *Przewodniczący* poinformował, że Promotorem rozprawy doktorskiej jest dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, prof. US, a Promotorem pomocniczym dr Aleksandra Klich. Następnie *Przewodniczący* przedstawił Recenzentów pracy: prof. dr hab. Łukasz Błaszczak – Uniwersytet Wrocławski oraz dr hab. Maciej Rzewuski, prof. UWM – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, z których powitał dr hab. Macieja Rzewuskiego, prof. UWM oraz poinformował, że prof. dr hab. Łukasz Błaszczak nie będzie obecny w trakcie obrony.

Część JAWNA

Przewodniczący poinformował członków Rady Naukowej Wydziału, że w dniu 4 października 2024 r. Rada Naukowa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego, po uzyskaniu przez mgr Krzysztofa Nowysza pozytywnych recenzji rozprawy doktorskiej oraz zdaniu egzaminów doktorskich z wynikami pozytywnymi, podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia rozprawy doktorskiej mgr Krzysztofa Nowysza i dopuszczenia jego do publicznej obrony.

Przewodniczący przedstawił sylwetkę Doktoranta wskazując, że jest absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego (studia na kierunku prawo Doktorant odbył w latach 2007-2012). Obronił pracę magisterską pt. „Etyka notarialna”, napisaną pod kierunkiem Pana prof. Stanisława Czepity. Pan Profesor Stanisław Czepita był też pierwszym Opiekunem Naukowym Doktoranta. Doktorant zawodowo pracował, jako aplikant adwokacki, zaś obecnie wykonuje zawód adwokata we własnej kancelarii adwokackiej.

Przewodniczący poprosił członków Rady Naukowej o potwierdzenie obecności w systemie Rada24 i stwierdził kworum.

Przewodniczący poprosił mgr Krzysztofa Nowysza o przedstawienie autoreferatu.

Głos zabrał mgr Krzysztof Nowysz i wygłosił autoreferat, który stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Głos zabrał Przewodniczący i poprosił dr hab. Maciej Rzewuski, prof. UWM o przedstawienie konkluzji recenzji rozprawy doktorskiej mgr Krzysztofa Nowysza.

Głos zabrał Recenzent dr hab. Maciej Rzewuski, prof. UWM, który stwierdził, że wybór tematu ocenianej rozprawy jest trafny. Choć bowiem można powiedzieć, że o pojęciu dobra rodziny powiedziano już wszystko to przedstawiona do recenzji dysertacja przeczy tej tezie. Pod względem konstrukcyjnym praca jest przemyślana, a struktura pracy jest skorelowana z jej celami. Doktorant właściwie wykorzystał dostępną polską literaturę oraz dorobek orzecniczy sądów i trybunałów polskich, co świadczy o dojrzałości badawczej Doktoranta. Sam tekst został przygotowany z wielką dbałością o szczegóły i o poprawność języka. Praca jest właściwie pozbawiona błędów językowych i stylistycznych. Doktorant potrafił samodzielnie skonkludować własne przemyślenia, ujmując je w sposób syntetyczny.

Mówiąc o metodach badawczych zastosowanych przez Doktoranta należy zauważyć, że korzystał on z metody dogmatycznoprawnej wspartej analizą orzecznictwa. Szeroko wykorzystana została metoda historycznoprawna. W pracy brakuje jednak odniesienia do innych porządków prawnych i wykorzystania metody komparatystycznej. Uwaga ta ma jednak charakter techniczny i nie podważa bardzo wysokiej oceny pracy. Recenzent stwierdził, że nie będzie poruszał przy tym i szczegółowo odnosił się do treści rozprawy, bowiem wszystkie uwagi do niej wyraził w recenzji. Recenzent podtrzymał wyrażoną w recenzji bardzo dobrą ocenę rozprawy. W konkluzji Recenzent zaznaczył także, że praca Doktoranta jest samodzielna i ciekawa, a wnioski Autora są wynikiem skrupulatnie przeprowadzanych badań.

Recenzent sformułował pytanie Doktorantowi:

Proszę omówić pojęcie dziecka na gruncie prawa cywilnego.

Głos zabrał Przewodniczący i poprosiła protokolanta dr. Michała Białkowskiego o odczytanie w całości recenzji sporządzonej przez prof. dr hab. Łukasz Błaszczak.

Głos zabrał Protokolant, który odczytał recenzję w całości. Recenzja prof. dr hab. Łukasz Błaszczak stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Przewodniczący poinformował, że prof. dr hab. Łukasz Błaszczak przesłał dwa pytania dla Doktoranta:

1. Znaczenie klauzuli generalnej dobrych obyczajów z art. 3 k.p.c. dla sądowego postępowania cywilnego.
2. Dowody sprzeczne z prawem i ich znaczenie w postępowaniu cywilnym.

Przewodniczący poprosił o odczytanie art. 3 k.p.c. **Protokolanta**.

Protokolant odczytał treść art. 3 k.p.c.

Głos zabrał Przewodniczący, który podziękował Recenzentom i otworzył dyskusję, a także przypomniał, że pytania Doktorantowi może zadawać każda osoba - obecna fizycznie lub zdalnie - na posiedzeniu Rady.

Głos zabrał dr hab. Mariusz Nawrocki, prof. US, który sformułował pytanie:

Nawiązując do mojej pracy zawodowej, jako sędziego rodzinnego proszę wyjaśnienie relacji pomiędzy klauzulą dobra rodziny i dobra dziecka przez pryzmat regulacji konstytucyjnej. Proszę także o próbę ustalenia, relacji tych klauzul z punktu widzenia k.r.o. Proszę uwzględnić fakt zdecydowanie częstszego posługiwania się przez ustawodawcę w k.r.o. pojęciem „dobra dziecka” niż pojęciem „dobra rodziny”. Proszę o uzasadnienie stanowiska.

Dodatkowe pytanie: czy na gruncie prawa międzynarodowego występują podobne klauzule i jaka jest relacja między tymi pojęciami właśnie na gruncie aktów prawa międzynarodowego.

Głos zabrał dr hab. Pasquale Policastro, prof. US, który sformułował pytanie:

Proszę o odniesienie się na gruncie prawa cywilnego i konstytucyjnego do problematyki prawnoporównawczej pojęć dobra rodziny i dobra dziecka. Proszę o uwzględnienie zmian zachodzących w społeczeństwach oraz faktu uchwalenia poszczególnych aktów prawnych o charakterze ustrojowym w różnych momentach historii.

Wobec braku dalszych pytań, **Przewodniczący** udzielił głosu Doktorantowi i poprosił o udzielenie odpowiedzi na zadane pytania.

Głos zabrał Doktorant i udzielił odpowiedzi na zadane pytania:

Odpowiedź na pytanie dr hab. Maciej Rzewuski, prof. UWM:

Trudności w definiowaniu podstawowych pojęć takich jak „dziecko”, czy „rodzina” stanowiło podstawową motywację podjętych przeze mnie badań. Podstawowym punktem spornym odnoszącym się do pojęcia dziecka jest ustalenie chwili, od której przyznać można prawną ochronę dziecku. Biorąc pod uwagę ustawę o Rzeczniku Praw Dziecka oraz Konwencję o ochronie praw dziecka można wyjść z założenia, że dziecko podlega ochronie prawnej od chwili poczęcia. Należy to jednak zestawić z regulacją prawa cywilnego i karnego, w których to przepisach przecież ustawodawca wprowadza odrębną ochronę dziecka poczętego i nienarodzonego, czy wyodrębnia przepisy mające chronić dziecko w okresie prenatalnym. Spór w tym zakresie jest szeroko dyskutowany, ma on też znaczenie ideologiczne.

W tym miejscu głos zabrał Recenzent dr hab. Maciej Rzewuski, prof. UWM:

Dziękuję za odpowiedź. Jestem nią usatysfakcjonowany.

Głos zabrał Doktorant, udzielając odpowiedzi na pytania zadane przez Recenzenta prof. dr hab. Łukasz Błaszczak:

Przepis art. 3 k.p.c. stanowi podstawę prawną dla zasady prawdy materialnej, który należy czytać w kontekście dodanego później art. 4¹ k.p.c. Dobre obyczaje zobowiązują strony i

uczestników postępowania (w tym świadków, czy biegłych) i wymagają one aby postępować tak by nie utrudniać prowadzenia postępowania. Przepis ten zobowiązuje do podawania prawdy i niewprowadzania sądu w błąd. Przepis art. 3 k.p.c. ma charakter *lex imperfecta*.

Odnosząc się do dowodów sprzecznych z prawem w postępowaniu cywilnym uznać należy, że ustawodawca nie wypowiada się jednoznacznie co do źródeł pochodzenia dowodów w ustawie procesowej. W 2005 r. SN stwierdził, że nieważny jest sposób powstania czy zdobycia dowodów, ważne jest że określony dowód powstał i może stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. W orzecznictwie można jednak spotkać się z poglądem przeciwnym – znane mi jest orzecznictwo odnoszące się do postępowania gospodarczego, w którym jedna ze stron stosunku prawnego i jednocześnie strona postępowania cywilnego powoływała się na ustalenia poczynione przez strony poza treścią spisanej umowy. W takim stanie faktycznym Sąd uznał, że dowód jako zdobyty nielegalnie nie może stanowić podstawy do ustalenia treści stosunku zobowiązaniowego.

Odpowiedź na pytania dr hab. Mariusz Nawrocki, prof. US:

Aby odpowiedzieć na zadane pytania należy sięgnąć do art. 71 i art. 72 Konstytucji RP. Nigdy nie przyjmowałem aby normy konstytucyjne się wykluczały, a raczej uznaję, że normy te wzajemnie się uzupełniają i są komplementarne.

W mojej ocenie trudno mówić o gradacji pojęć. Raczej należy uznać, że pojęcie dobra rodziny jest pojęciem szerszym niż dobro dziecka. Oczywiście może zdarzyć się tak, że w danym stanie faktycznym zastosowanie mieć będzie tylko klauzula generalna dobra dziecka, ale zasadniczo dobro dziecka jest elementem dobra rodziny. Klauzule te ze sobą się krzyżują.

Odpowiadając na pytanie trzecie i jednocześnie odnosząc się do uwag poczynionych w recenzjach wskazuję, że brak odniesienia się do zagranicznych porządków prawnych nie był przypadkowy. Interpretacja klauzuli dobra rodziny, czy rodziny w ogólności nie może być oderwana od specyfiki danego obcego systemu prawnego zwłaszcza systemu *common law*. Ochrona dobra rodziny nie jest nieznaną w innych porządkach prawnych, ale sposób ochrony, czy tradycja są zgoła odmienne w innych porządkach prawnych i nie da się ich przenieść na grunt polski.

Odpowiedź na pytania dr hab. Pasquale Policastro, prof. US:

Należy odwołać się tutaj do orzecznictwa międzynarodowego i podejścia choćby do problematyki ochrony osób pozostających w związkach jedнопłciowych. Polski ustawodawca jest tutaj konsekwentny i przyznaje ochronę małżeństwu, jako związkowi kobiety i mężczyzny, podczas gdy w innych ustawodawstwach państw europejskich ta ochrona jest rozszerzona na związki jedнопłciowe. ETPCz jednoznacznie rozstrzygnął, że każdy kraj członkowski powinien uznawać związki jedнопłciowe. Jest to oczywiście wyraz uznania, że związki takie faktycznie istnieją i z punktu widzenia praktycznego pewne problemy powinny być na gruncie prawnym rozwiązane. Jako przykład można podać trudności związane z wyrobieniem paszportu dla dziecka wychowującego się w związku osób jedнопłciowych.

W tym miejscu głos dr hab. Pasquale Policastro, prof. US:

Dziękuję za odpowiedź i krótkie *ad vocem*: czy dobro dziecka dotyczy aspektu indywidualnego dziecka czy łączy się z wartościami wspólnotowymi?

Odpowiedź na pytanie dr hab. Pasquale Policastro, prof. US:

Pojęcie dobra dziecka ma i wymiar indywidualny i wspólnotowy. Chroni ono zarówno indywidualny interes dziecka, jak pozwala na ochronę dziecka jako członka rodziny.

W tym miejscu głos dr hab. Pasquale Policastro, prof. US:

Dziękuję.

Głos zabrał Przewodniczący, kierując do uczestników posiedzenia zapytanie o ewentualne dalsze pytania bądź chęć wypowiedzi. W związku z brakiem dalszych zgłoszeń, **Przewodniczący** zamknął dyskusję. Następnie poinformował uczestników posiedzenia, że dalsza część obrad ma charakter niejawni i poprosił osoby nieuprawnione oraz Doktoranta o opuszczenie sali i odpowiednio – o zmianę zespołu na platformie MS Teams.

CZĘŚĆ NIEJAWNA

Głos zabrał Przewodniczący i otworzył dyskusję nad publiczną obroną rozprawy doktorskiej mgr Krzysztofa Nowysza.

Głos zabrał Recenzent dr hab. Maciej Rzewuski, prof. UWM, [REDACTED]

Głos zabrał dr hab. Mariusz Nawrocki, prof. US, [REDACTED]

Głos zabrał dr hab. Pasquale Policastro, prof. US, [REDACTED]

Głos zabrała Przewodniczący, [REDACTED]

Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej
mgr Krzysztofa Nowysza

Uprawnionych: 16

Obecnych: 12

Głosy nieważne: 0

Głos nieoddany w systemie Rada24: 1

lp.	imię i nazwisko	Tak	nie	wstrzymał się
1.	mgr Krzysztof Nowysz	11	0	0

Podjęcie uchwały w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie nauk społecznych,
w dyscyplinie nauki prawne mgr Krzysztofa Nowysza

Uprawnionych: 16

Obecnych: 12

Głosy nieważne: 0

Głos nieoddany w systemie Rada24: 1

lp.	imię i nazwisko	Tak	nie	wstrzymał się
1.	mgr Krzysztof Nowysz	11	0	0

Rada Naukowa Wydziału nadała mgr Krzysztofa Nowysza stopień doktora w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne.

CZĘŚĆ JAWNA

Głos zabrała Przewodniczący i poinformował Doktoranta, że Rada Naukowa Wydziału Prawa i Administracji US przyjęła publiczną obronę rozprawy doktorskiej, a następnie działając na podstawie obowiązujących przepisów ustawowych oraz przepisów wewnętrznych obowiązujących w Uniwersytecie Szczecińskim, nadała mgr Krzysztofowi Nowyszowi stopień doktora w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Głos zabrał dr Krzysztof Nowysz, który podziękował wszystkim obecnym, a w szczególności władzom Uniwersytetu Szczecińskiego i Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego, Promotorowi rozprawy doktorskiej i pierwszemu Opiekunowi Naukowemu Panu Profesorowi Stanisławowi Czepicie, Promotorowi pomocniczemu, Recenzentom oraz swojej rodzinie.

Głos zabrał Przewodniczący, który pogratulował Doktorantowi, podziękował Promotorom i Recenzentom rozprawy doktorskiej oraz wszystkim zebranych, a następnie - wobec wyczerpania porządku obrad - zamknął posiedzenie Rady.

Protokolant

dr Michał Białkowski

Przewodniczący Rady Naukowej
Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Szczecińskiego

prof. dr hab. Zbigniew Kuniewicz